

דָּהָב דָּבִי תַּרְתִּין אַמִּין וּפְלָגָא אֲדִיפָה וְאַמְתָּא וּפְלָגָא פּוּתְיָה:
 יי וְתַעֲבִיד תַּרְיִן בְּרוּבִין דָּהָב נְגִיד תַּעֲבִיד יִרְזִהוּן מְחַרִּין סִטְרִי
 בַּפּוּרְתָּא: יי וְעָבִיד בְּרוּבָא חָד מְסִיטְרָא מְבָא וּבְרוּבָא חָד מְסִיטְרָא
 מְבָא מִן בַּפּוּרְתָּא תַּעֲבִידוּן יַת בְּרוּבִיָּא עַל תַּרְיִן סִטְרוֹהִי: י וְיִהוּן
 בְּרוּבִיָּא פְרִיסָן גְּדַפְיָהוּן לְעִילָא מְטָלִין בְּגַדְפִּיהוּן עַל בַּפּוּרְתָּא וְאַפְיָהוּן
 חָד לְקָבִיל חָד לְקָבִיל בַּפּוּרְתָּא יְהוּן אֲפִי בְּרוּבִיָּא: יי וְתַתִּין יַת בַּפּוּרְתָּא
 עַל אֲרוֹנָא מְלַעֲיָלָא וּבְאֲרוֹנָא תַּתִּין יַת סְהִדוּתָא דִּי אָתָּן לָהּ: יי וְאַיִמָּן
 מִימְרֵי לָהּ תַּמְן וְאַמְלִיל עֲמָהּ מַעֲלִיו בַּפּוּרְתָּא מִבִּין תַּרְיִן בְּרוּבִיָּא דִּי

על
 וּבְקוֹרְנָם בְּחִמְלָע וּרְחִשִּׁין פּוֹלְטִין לַמַּעֲלָה וְלִיִּיר הַכְּרוּבִים בְּבִלְטוּת קְלוּתָיו:
 מַקְשָׁה. בְּטִרִי"ץ batre בלע"ז, (בל"ח geschlagen), כמו (דכ"ה) 'דא
 דא לרא נקסן: קצות הכפרת. ראשי הכפרת: (יט) ועשה כרוב אחד
 מקלה. שלא תאמר שני כרובים לכל קלה וקלה לכך הולך לפרש כרוב אחד
 מקלה מזה: מן הכפרת. עלמה תעשה את הכרובים זהו פירושו של מקשה
 תעשה אותם שלא תעשה בפני עצמם ותחברם לכפרת: (כ) פורשי כנפים.
 שלא תעשה כנפיהם שוכבים אף פרושים וגזוקי' למעלה חלל ראשיה' שיהא
 י' טפחים בחלל שבין הכנפים לכפרת כדאית' בסוכה: (כח) וא הארון חתן
 את העדות. לא ידעתי למה נכלל שיהי כבר נאמ' ונתת א הארון את העדות
 וי"ל שבא ללמד שבעודו ארון לבדו בלא כפרת יתן חחלה העדות לחוכו ואחר
 כך יתן הכפרת עליו וכן מלינו כשהקים את המשכן נאמר ויתן את העדות אל
 הארון ואח"כ ויסם את הכפר' על הארון מלמעל': (כצ) ונועדתי. כשאקבע
 מועד לך לדבר עמך אותו מקום אקבע למועד שאבא שם לדבר איך. ודברתי
 איתך מעל הכפרת. ובמקום אחר הוא אומר (ויקרא ח') וידבר ה' אלו מאהל
 מועד לאמר זה המשכן מחוץ לפרכת כמלאו שני כרובים מכחישין זה את זה
 בא הכחוש השלישי והכריע ציניהם (במדבר ז') ובא משה אל אהל מועד
 וישמע את הקול מדבר אלו מעל הכפרת וגו' משה הי' נכנס למשכן וכיון שבא
 בתוך הפתח קול יורד מן השמים לצין הכרובי' ומשם יולא וכשמע למשה בזה
 מועד: ואת כל אשר אלזה חוץ אל בני ישראל. הרי וי"ו ויתירה ועפלה
 וכמוה סרבה במקרא וכן חפחר ואח אשר אדבר עמך שם את כל אשר אלזה
 סומך הבנת המקרא

(כצ) ונועדתי כשאקבע מועד לך לדבר עמך אותו מקום אקבע למועד שאבא שם
 לדבר איך עכ"ל, הורה לנו בזה שאין פירוש ונועדתי יעידת זמן קבוע וכדעת המפרשים
 כי באמת לא קבע לו שום זמן לדבר עמו אבל בכל עת ובכל עשה כשהיה רוצה לדבר עמו
 היה מדבר עמו אף שהגביל לו מקום הוועד וזהו פירוש ונועדתי כשאקבע מועד כלומר
 מקום הוועד לדבר עמך שם אקבענו לכן סלת שם הוא הגשוא של ונועדתי, ובעבור
 שמלת ודברתי איתך עונה על ונועדתי לכן פירשו בכ"ף התנאי כשאקבע מועד ופירש
 ודברתי איתך לדבר עמך בלמ"ד התכלית, ולקמן בסוף פ' תלוא כ' ט"מ באשר אועד
 לכם ובדבור שאחריו ונועדתי שמה פירש הרב פונתמו ביתר בירור ובמושב כחתי ע"ש.
 ומה שכתב הרב עוד ואת כל אשר וגו' הרי וי"ו ויתירה וכו' כל הדבור הזה ליתא בלש"י.

אֲשֶׁר אֲצִוֶּה אוֹתָהּ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: פ

כג וְעָשִׂיתָ שְׁלָחַן עֲצֵי שִׁטִּים
אֲמָתִים אָרְכוֹ וְאַמָּה רָחְבוֹ
וְאַמָּה וַחֲצִי קָמָתוֹ: כד וְצִפִּיתָ
אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לוֹ
זָר זָהָב סָבִיב: כה וְעָשִׂיתָ לוֹ
מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וְעָשִׂיתָ
זָר־זָהָב לְמִסְגֶּרֶתוֹ סָבִיב:
כו וְעָשִׂיתָ לוֹ אַרְבַּע טַבָּעֹת
זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל
אַרְבַּע הַפָּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע
בְּגָלָיו: כז לַעֲמֹת הַמִּסְגֶּרֶת
הַיְהוֹנִין הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים
לְבָדִים לְשֵׁאת אֶת־הַשְּׁלָחַן:
כח וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי
שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אוֹתָם זָהָב
וְנִשְׂאֲתָם אֶת־הַשְּׁלָחַן:
כט וְעָשִׂיתָ קַעֲרֹתָיו וְכַפֹּתָיו
וְקִשּׁוֹתָיו וּמִנְקִיָּתוֹ אֲשֶׁר יִסָּךְ
בָּהֶן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אוֹתָם:

אויך דיר געביעטען ווילל אן דיא קיני
דער ישראל:

(כג) אויך וואללוט דוא איינען טיש
מאכען פֿאַן שיטיס־האַלץ, צווייא על-
לען ווינע לאַנגע, אונ' איינע עללע ווינע
ברייטע אונד איינע עללע אונד איינע
האַלבע ווינע האָדע. (כד) דוא וואללוט
איהן בעלעגען מיט ריינעם גאָלדע אונ'
מאכע אן דיעזען ראַנד איינען גילדענען
קראַנץ רינגזאוס. (כה) געמליך דוא
מאכט איינן ראַנד דאָראַן, איינע האַנד
ברייט רינגזאוס, אונד אן דיעזען ראַנד
מאכט דוא איינן גילדענען קראַנץ רינגז-
אוס. (כו) אונד מאכע דאָראַן פֿיער
רינגע פֿאַן גאָלד אונ' געטצע דיא רינגע
אן דיא פֿיער עקקען, דיא דאָ וינד אן
ווינען פֿיער פֿיסען.

(כז) אונטערהאַלב דעו ראַנדעו
וואללען דיא רינגע ויין, אַלז בעהאַלטער
דער שטאַנגען, דען טיש צו טראַגען.
(כח) אונד דוא וואללוט דיא שטאַנ-
גען מאכען פֿאַן שיטיס־האַלץ, אונד
וואללוט זיא בעלעגען מיט גאָלד, דאָס
געטראַגען ווערדע מיט דיעזע דער
טיש.

(כט) אויך וואללוט דוא ווינע שוין
זעלן מאכען אונד ווינע שאַלען אונד
ווינע שטיטצען אונד ווינע ריינגונג-
ראָדערען, מיט דענען דאָ בראָד וואלל
בערעקט ווערדען. אויז ריינעם גאָלדע
וואלוט

חֹמֶךְ אֲנִי יִשְׂרָאֵל הוּא: (כג) קומתו. גובה רגליו עם עובי השלחן: (כד) זר
זהב. סימן לכתר מלכות שהשלחן שם עושר וגדול' כמו שאומרי' שלחן מלכים:
(כה) מסגרת. כתרונמו גדכפא ונחלקו חכמי ישראל בדבר. י"ח למעלה
היח' סביב לשלחן כמו לצוזזין שכשפת שלחן שרים וי"ח למטה היתה תקועה
מרגל לרגל בארבע רוחו' השלחן ודף השלחן שוכב על אותה מסגרת: ועשית
זר זהב למסגרתו. הוא זר האמור למעלה ופי' לך כאן שעל המסגרת היתה:
(כו) לעמח המסגרת תהיין הטבע'. ברגלים תקועות כנגד ראשי המסגרת:
לבתים לבדים. אותן טבעות יהיו בתים להכניס בהן הנדנים: לבתים. ללורך

בתים

על ארונא דסתר ותא ית כל די אפקיר יתך לוח בני ישראל: יי ותעביר
פתורא דאעי שיטין תרתן אמין אירכיה ואמתא כותיה ואמתא
ופלגא רומיה: יי ותחפי יתיה דהב דבי ותעביר ליה דיר דהב
סחור סחור: יי ותעביר ליה גרנפא רומיה פושקא סחור סחור ותעביר
דיר דהב לגרנפיה סחור סחור: יי ותעביר ליה ארבע עזון דהב
ותתניח עוקתא על ארבע וותא די לארבע רגלוי: יי לקביל גרנפא
תהוין עוקתא לאתרא לאריחא למיטל ית פתורא: יי ותעביר
ית אריחא דאעי שיטין ותחפי יתהון דהבא ויהון גטלון ביהון ית
פתורא: יי ותעביר מגיסוהי ובניכיהי וקסוותיה ומכילתיה די יתנפך
בהון דהב דבי תעביר יתהון: יי ותתן על פתורא לחם אפיא קרמי

הדירא

ר ש י

צתים: לברים. כתר גומא תרא לאריחא: (כח) ונשא במ. ל' נפעל יהיה
נשא צם אח השלחן: (כט) ועשית קערתי וכוותיו. קערתי זה דפוס שהיה
עשוי בדפוס הלחם והלחם היה עשוי כמין חיבה פרוכה משתי רוחותיה
שוליים לו למטה וכופל מכאן ומכאן כלפי מעלה כמין כותלים ולכך קרוי לחם
הפני שיש לו פנים רואין לכאן ולכאן לדדי הצית מזה ומזה ונותן ארכו לרחבו
של שלחן וכותליו זקופים כנגד שפת השלחן והיה עשוי לו דפוס זהב ודפוס
ברזל בשל ברזל הוא נאפה וכשמוציאו מן הסור' כותנו בשל זהב עד למחר בשבת
שמסדרו על השלחן ואותו דפוס קרוי קערה: כפותיו. בזיכין שנוחנין צהם
לצונה שתים היו לשני קומי לצונה שנוחנין על שתי המערכות שנאמר (ויקרא
כ"ד) ונתת על המערכת לצונה זכה: וקשותיו. הן כמין חלואי קנים חלולים
הנסדקין לארכן דוגמתן עשה של זהב ומסדר ג' על ראש כל לחם שיש לחם
האחר על גבי אותן הקנים ומנדילין בין לחם ללחם כדי שתכנס הרוח ביניהם
ולא יתעפשו וכל ערבי כל דבר חלול קרוי קסוה: ומנקיותיו. תרגומו ומכילתי
הן סניפין כמין יחדות זהב עומדין בארץ וגבוהים עד למעלה מן השלחן
הרבה כנגד גובה מערכת הלחם ומפוללין ששה (הרא"ס גור' חמשה) פולין
זה למעלה מזה וראשי הקנים שנין לחם סמוכין על אותן פולין כדי
שלא יכבד משא הלחם העליונים על התחתונים וישצרו ול' מכילתי סובלותיו
כמו כלליתי הכיל. חבל ל' מנקיות איני יודע איך כופל על סניפין ויש מחכמי
ישראל אומרים קשותיו אלו סניפין שמקשין אותו ומחזקים אותו שלא ישצר:
ומנקיותיו. אלו הקנים שמנקין אותו שלא יתעפש חבל אונקלוס שתרגם
מכילתיה היה שונה בדברי האומר מנקיות הן סניפין: אשר יוסך בהן.

אשר

הבנת המקרא

כ"י אשר לי ותמורתו כתיבשם את כל אשר אלוה את כתיב צלא וי"ו עכ"ל וגם ברש"י
כ"י שהיה ביד החכם רש"י ז"ל גרס כן. (כח) ונשא במ לשון נפעל יהא נשא צם את
השלחן עכ"ל רמזו שאין התיבה מבנין הכבר הדגש והנו"ן יסוד דוגמת ונשא אתכם
צלות (עמוס ד' ב') כ"א מבנין נפעל והנו"ן לקימן הבנין ודגשות השי"ן להבליע נו"ן
השרש דוגמת ונשא כל אשר בניתך (ישעי' ל"ט ו') וא"ת ויהון נטלון לפי הכוונה לא לפי